

Datum stupanja na snagu 15.06.2007. (Sl.glasnik BiH, br.06/02)

S P O R A Z U M

O UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

REPUBLIKE GRČKE

Bosna i Hercegovina i Republika Grčka, u daljem tekstu: "Ugovorne strane",

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između dvije države na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uslove za investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet obje države;

Sporazumjeli su se kako slijedi:

**Član 1.
Definicije**

U svrhe ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" označava svaku vrstu sredstava investiranih od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa zakonima i propisima druge Ugovorne strane, i posebno, mada ne isključivo, uključuje:

- a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga prava in rem kao što su servituti, plodouživanja, hipoteke i retencionia prava ili jemstva;
- b) udjele, dionice ili bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
- c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost, kao i zajmove koji su povezani sa nekom investicijom;
- d) prava intelektualne svojine;
- e) koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksplotaciju prirodnih resursa, kao i druga prava data zakonom, ugovorom ili odlukom vlasti, a koja su u skladu sa zakonom.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće uticati na njihov karakter kao investicija, pod uslovom da je takva promjena u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" označava:

a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

- (i) fizička lica koja uživaju status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini.
- (ii) pravna lica osnovana u skladu sa važećim zakonima u Bosni i Hercegovini čije se registrovano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

b) u odnosu na Republiku Grčku:

- (i) fizička lica koja imaju državljanstvo Republike Grčke u skladu sa njenim zakonom;
- (ii) pravna lica ili drugi subjekti, uključujući kompanije, korporacije, poslovna udruženja i partnerstva, koja su konstituisana ili na neki drugi način propisno organizovana po zakonima Republike Grčke i imaju svoje efektivne ekonomske aktivnosti na teritoriji Republike Grčke.

3. Izraz "prihod" označava iznose dobivene od investicije i posebno, mada ne isključivo, uključuje rojalitete, naknade, profite, kamate, dividende i prihode od kapitala.

4. Izraz "teritorija" označava:

- a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeni teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse;
- b) u odnosu na Republiku Grčku: teritoriju pod njenim suverenitetom uključujući teritorijalno more, kao i podmorske oblasti nad kojima Republika Grčka vrši, u skladu sa međunarodnim zakonom, suverena prava ili jurisdikciju.

Član 2. Primjena Sporazuma

Ovaj Sporazum primjenjivat će se na buduće investicije izvršene od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa zakonima i propisima ove druge, i isto tako na investicije koje postoje na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je izvršena investicija. Međutim, odredbe ovog Sporazuma neće se primjenjivati na zahtjeve koji proizilaze iz događaja koji su se desili ili zahtjeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.

Član 3. Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će i stvarati povoljne, stabilne i transparentne uslove za investitore druge Ugovorne strane da investiraju na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u okviru svojih zakona i propisa.
2. Investicijama i prihodima investitora bilo koje Ugovorne strane bit će u svako doba odobren pošten i pravičan tretman i uživat će punu zaštitu i sigurnost na teritoriji druge Ugovorne strane. Nijedna Ugovorna strana neće ni na koji način, na svojoj teritoriji, samovoljnim ili diskriminatorskim mjerama, ometati upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje investicijama investitora druge Ugovorne strane.

Član 4. Nacionalni tretman i Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka Ugovorna strana će na svojoj teritoriji odobriti investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne strane.
2. Svaka Ugovorna strana će na svojoj teritoriji odobriti investitorima druge Ugovorne strane, u pogledu upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretman ne manje povoljan od onog koji odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za

investitore druge Ugovorne strane.

3. Odredbe stavova 1. i 2. ovog člana nisu sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice koji rezultiraju iz članstva u bilo kojoj postojećoj ili budućoj zoni slobodne trgovine, carinskoj uniji, ekonomskoj uniji, sporazumu o regionalnoj ekonomskoj integraciji ili sličnom međunarodnom sporazumu.
4. Ništa u ovom Sporazumu neće utjecati na prava i obaveze bilo koje Ugovorne strane koja proizilaze iz bilo koje međunarodne konvencije o oporezivanju. U slučaju bilo kakve nelogičnosti između odredaba ovog Sporazuma i bilo koje međunarodne konvencije o oporezivanju, odredbe ove druge bit će mjerodavne.

Član 5. Nacionalizacija i eksproprijacija

1. Investicije i prihodi investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizovane, eksproprisane ili podvrgnute mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili eksproprijacija (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Ugovorne strane, izuzev u svrhu koja je u javnom interesu i po propisnom pravnom postupku, na nediskriminatorskoj osnovi i uz brzu, adekvatnu i efektivnu kompenzaciju.
2. Takva kompenzacija će predstavljati tržišnu vrijednost pogodene investicije neposredno prije nastanka eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija bude javno poznata, zavisno od toga šta je ranije. Kompenzacija će uključivati kamatu po normalnoj komercijalnoj stopi uspostavljenoj na tržišnoj osnovi od datuma eksproprijacije do datuma isplate. Naknada će biti učinjena prenosivom bez odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti, u zemlju koju su odredili odnosni tražioci.
3. Pogođeni investitori bilo koje Ugovorne strane imat će pravo, u skladu sa zakonom Ugovorne strane koja vrši eksproprijaciju, na hitno preispitivanje, pred sudovima ili drugim nezavisnim organima te Strane, pravovaljanosti eksproprijacije, njenog postupka i procjene investicije, a u skladu sa principima utvrđenim u ovom članu.

Član 6. Kompenzacija za gubitke

1. Investitorima jedne Ugovorne strane čije investicije na teritoriji druge Ugovorne strane, trpe gubitke uključujući štete, uslijed rata ili drugog oružanog sukoba, državnog vanrednog stanja, građanskih nereda ili drugog sličnog događaja, na teritoriji druge Ugovorne strane bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji.
2. Bez štete po stav 1. ovog člana, investitorima jedne Ugovorne strane koji u bilo kojem od slučajeva navedenih u tom stavu trpe gubitke na teritoriji druge Ugovorne strane koji

rezultiraju iz:

- a) rekvizicije njihove investicije ili njenog dijela od strane snaga ili vlasti druge Ugovorne strane;
- b) uništavanja njihove investicije ili njenog dijela od strane snaga ili vlasti druge Ugovorne strane, koje nije bilo iziskivano potrebom situacije,
 - bit će odobrena restitucija ili kompenzacija koja će u svakom slučaju biti brza, adekvatna i efektivna.

Član 7. Transferi

- 1. Svaka Ugovorna strana garantovat će investorima druge Ugovorne strane slobodan transfer uplata koje se odnose na njihove investicije u i iz svoje teritorije.
- 2. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:
 - a) početni kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvoj investicije;
 - b) prihode;
 - c) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
 - d) prihode od prodaje ili likvidacije cijele ili bilo kog dijela investicije;
 - e) kompenzacije po Članu 5. i 6. ovog Sporazuma;
 - f) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;
 - g) nepotrošene zarade i druge naknade personala angažovanog iz inostranstva u vezi sa investicijom.
- 3. Transferi će biti izvršeni bez nepotrebnog odlaganja u konvertibilnoj valuti po deviznom kursu koji se primjenjuje na dan transfera.
- 4. Transferi će biti obavljeni u skladu sa procedurama koje su ustanovljene deviznim propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena. Takvi propisi neće, međutim, bilo u pogledu zahtjeva ili primjene istih, ići na štetu ili derogirati slobodan i neodložan transfer kakav je priznat u smislu stavova 1. i 3. ovog člana.

Član 8. Subrogacija

- 1. Ako jedna Ugovorna strana ili agencija koju je ona odredila izvrši zakonito plaćanje bilo kojem od svojih investorova, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih

rizika, koje je dala u odnosu na investiciju, druga Ugovorna strana priznat će, unatoč svojim pravima iz Člana 10. ovog Sporazuma, valjanost subrogacije u korist prvonavedene Ugovorne strane ili njene agencije bilo kojeg prava ili potraživanja koje je imao investitor.

2. Ugovorna strana ili njena agencija na koju su prenijeta prava investitora bit će u svim okolnostima ovlaštena na ista prava i na isti tretman kao i obeštećeni investitor, u pogledu plaćanja koja proističu iz tih prava.
3. U slučaju subrogacije, kako je definisano u stavu 1. ovog člana, investitor neće podnosići tužbu ili drugi zahtjev, osim ako nije ovlašten da tako postupi od strane Ugovorne strane ili njene agencije.
4. Sporovi između Ugovorne strane i osiguravatelja bit će riješeni, ako je to moguće, u skladu s odredbama Člana 10. ovog Sporazuma.

Član 9. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Sporovi između investitora jedne Ugovorne strane i druge Ugovorne strane u vezi sa obavezom ove druge po ovom Sporazumu, a koji se odnose na investiciju prve, bit će, ako je to moguće, riješeni od strane strana u sporu na prijateljski način.
2. Ako se takav spor ne može riješiti na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma pismene obavijesti o sporu, odnosni investitor može pokrenuti spor na rješavanje bilo:
 - a) u skladu sa bilo kojom primjenjivom prethodno ugovorenom procedurom o rješavanju sporova; ili
 - b) na međunarodnu arbitražu.
3. Kada je spor upućen na međunarodnu arbitražu, odnosni investitor može podnijeti spor:
 - a) Ad hoc arbitražnom tribunalu ustanovljenom prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
 - b) Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova, ustanovljenom prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. marta 1965. godine, na arbitražu ili pomirenje po toj konvenciji.

Svaka Ugovorne strana ovim pristaje na podnošenje ovakvog spora na međunarodnu arbitražu.

4. Arbitražni tribunal riješit će spor u skladu sa:
 - a) odredbama ovog Sporazuma;
 - b) zakonima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena uključujući i njena

pravila koja se odnose na sukob zakona; i

c) pravilima koja se primjenjuju i općeprihvaćenim principima međunarodnog prava.

5. Arbitražna odluka bit će konačna i obavezujuća za obje strane u sporu. Ista će biti izvršena bez odlaganja i u skladu sa zakonom odnosne Ugovorne strane.

6. Država ugovornica, strana u sporu, za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršavanja odluke, neće iznijeti kao prigovor da je investor koji je suprotna strana u sporu dobio ili će dobiti odštetu ili neku drugu kompenzaciju za svu ili dio navodnih šteta, prema ugovoru o osiguranju ili garanciji od nekomercijalnih rizika.

Član 10. Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem konsultacija i pregovora posredstvom diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može riješiti na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma početka pregovora, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituisan za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana zatim će izabrati državljanina treće države koji će po odobrenju Ugovornih strana biti imenovan predsjedavajućim tribunala. Predsjedavajući će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je takođe spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan najstariji član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.
6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane.
7. Svaka Ugovorna strana snosiće troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnom procesu; troškove Predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane će snositi u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane.

8. Spor neće biti podnešen Međunarodnom arbitražnom tribunalu po odredbama ovog člana, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje sporova po odredbama Člana 9. i još uvijek je pred sudom. Ovo ne utiče na mogućnost rješavanja spora u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 11. Primjena drugih pravila

1. Ako odredbe zakona bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem sporazumu sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim sporazumom, takva pravila će dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imati prednost nad sadašnjim sporazumom.
2. Svaka Ugovorna strana će razmotriti bilo koju drugu obavezu koja može nastati u odnosu na specifičnu investiciju investitora druge Ugovorne strane.

Član 12. Konsultacije i razmjena informacija

1. Predstavnici Ugovornih strana će, kad god je to neophodno, održati konsultacije o bilo kom predmetu koji ima štetno djelovanje na primjenu ovog Sporazuma. Ove konsultacije bit će održane na prijedlog jedne od Ugovornih strana u mjestu i u vrijeme koje će biti dogovorenog putem diplomatskih kanala.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, razmijenit će se informacije o uticaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne strane mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Član 13. Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

1. Svaka Ugovorna strana obavijestit će drugu u pismenoj formi o izvršenju internih zakonskih procedura koje se zahtijevaju na njenoj teritoriji za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum stupaće na snagu trideset dana od datuma primitka kasnije od dvije notifikacije.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od deset godina od datuma njegovog stupanja na snagu i nastaviti će da važi ako se ne otkaže u skladu sa stavom 3. ovog člana.
3. Bilo koja Ugovorna strana može, uz davanje pismene obavijesti drugoj Ugovornoj strani najmanje godinu dana unaprijed, otkazati ovaj Sporazum na kraju početnog perioda od deset godina ili u bilo koje vrijeme nakon toga.

4. U odnosu na investicije izvršene prije datuma prestanka ovog Sporazuma, odredbe gore navedenih članova ostat će na snazi za daljnji period od deset godina od dana prestanka.
5. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pismenim dogovorom između Ugovornih strana. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
6. Ovaj Sporazum važi bez obzira na to da li između Ugovornih strana postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

U POTVRDU OVOGA potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

SAČINJENO u duplikatu u Sarajevu dana ____ decembra 2000. na bosanskom/hrvatskom/srpskom, grčkom i engleskom jeziku, svi tekstovi su jednako autentični. U slučaju razlike, engleski tekst bit će mjerodavan.

**ZA
BOSNU I HERCEGOVINU**

Mirsad Kurtović
Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

**ZA
REPUBLIKU GRČKU**

Prokopios Mantzouranis
Ambasador Republike Grčke
u Sarajevu